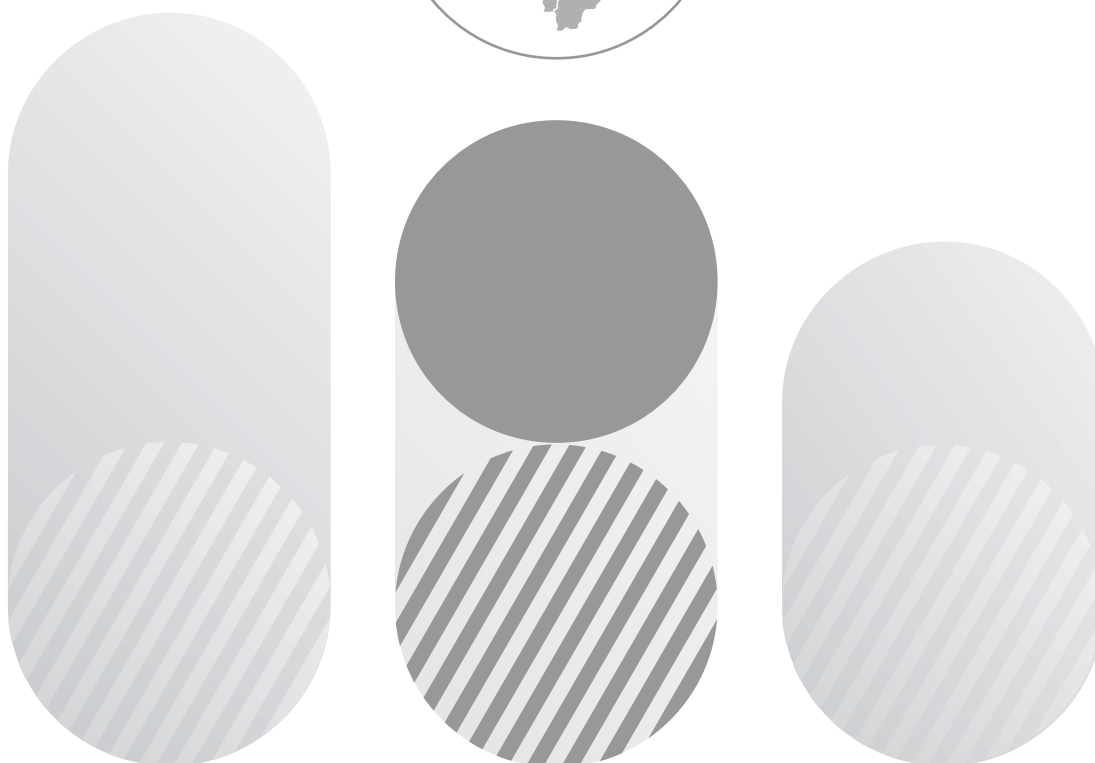

Powiaty w województwie śląskim w latach 2018–2022

Katowice 2023

Powiats in Śląskie Voivodship
in the years 2018-2022

Powiaty w województwie śląskim w latach 2018–2022

Powiats in Śląskie Voivodship
in the years 2018-2022

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Katowicach, Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Katowice, Śląski Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Anety Stachańczyk

Zespół autorski

Editorial team

Katarzyna Borkowska, Patrycja Derlecka, Małgorzata Grotkowska, Cezary Horoń, Paweł Kalisz, Anna Owczarek,
Michał Przybyła

Prace redakcyjne

Editorial work

Anna Owczarek

Tłumaczenie

Translation

Cezary Horoń

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Agnieszka Kaim, Piotr Porwiesz

ISSN 2956-705X

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu publikację **„Powiaty w województwie śląskim w latach 2018–2022”**.

Opracowanie zawiera podstawowe dane statystyczne z zakresu: demografii, rynku pracy, ochrony środowiska, ochrony zdrowia, edukacji, kultury, turystyki oraz budownictwa mieszkaniowego i infrastruktury komunalnej dla powiatów i miast na prawach powiatów.

Publikacja składa się z syntezy, komentarza analitycznego wzbogaconego wykresami oraz mapami prezentującymi wybrane wskaźniki dla powiatów, uwag metodologicznych oraz tablic w formacie Excel z danymi statystycznymi dotyczącymi wybranych zjawisk społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie powiatów.

Bieżąca edycja opracowania jest dodatkowo przygotowana po raz pierwszy w formie publikacji cyfrowej. Dla lepszego zobrazowania różnic przestrzennych w kształtowaniu się niektórych zjawisk wykorzystano interaktywne mapy i wykresy.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie stanowić będzie przydatne źródło informacji dla odbiorców zainteresowanych przedmiotową tematyką.

Zachęcam do korzystania z bogatych zasobów informacyjnych statystyki publicznej – zestaw danych statystycznych o powiatach dostępny jest w Banku Danych Lokalnych – <https://bdl.stat.gov.pl>.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

AURELIA HETMAŃSKA

Preface

I provide you with the publication "**Powiats in Śląskie Voivodship in the years 2018-2022**".

The study contains basic statistical data in the field of: demography, labour market, environmental protection, health care, education, culture, tourism as well as housing construction and municipal infrastructure for powiats and cities with powiat status.

The publication consist of a synthesis, analytical commentary enriched with charts and maps presenting selected indicators for powiats, methodological notes and tables in Excel format with statistical data on selected socio-economic phenomena taking place in powiats.

The current edition of the study is also prepared for the first time in the form of a digital publication. To better illustrate spatial differences in the shaping of certain phenomena, interactive maps and charts were used.

I hope that the publication will be a useful source of information for recipients interested in the presented subject matter.

I encourage you to use the rich information resources of public statistics - a set of statistical data about the powiats can be found in the Local Data Bank – <https://bdl.stat.gov.pl>.

Director
of the Statistical Office in Katowice

AURELIA HETMAŃSKA

Spis treści

Contents

	Strona Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	8
Symbols. Major abbreviations	8
Synteza	9
Executive summary	11
Rozdział 1. Podział administracyjny	13
Chapter 1. Administrative division	13
Rozdział 2. Ludność	14
Chapter 2. Population	14
Rozdział 3. Rynek pracy	16
Chapter 3. Labour market	16
Rozdział 4. Stan i ochrona środowiska	18
Chapter 4. Environmental protection	18
Rozdział 5. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	20
Chapter 5. Health care and social welfare	20
Rozdział 6. Edukacja i wychowanie	22
Chapter 6. Education	22
Rozdział 7. Kultura. Turystyka	24
Chapter 7. Culture. Tourism	24
Rozdział 8. Mieszkania. Infrastruktura komunalna	26
Chapter 8. Dwellings. Municipal infrastructure	26
Uwagi metodologiczne	28
Methodological notes	32

Spis wykresów

List of charts

	Nr No.	Strona Page
Stopa bezrobocia rejestrowanego (2018, 2022)	1	16
Registered unemployment rate (2018, 2022)	1	16
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności (2018, 2022).	2	24
Public library users per 1000 population (2018, 2022)	2	24
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca (2018, 2022)	3	26
Consumption of water in households per capita (2018, 2022)	3	26
Sieć kanalizacyjna na 100 km ² w 2022 r.	4	27
Sewage network per 100 km ² in 2022	4	27

Spis map

List of maps

	Nr No.	Strona Page
Powiaty województwa śląskiego	1	13
Powiaty of Śląskie Voivodship	1	13
Urodzenia żywe na 1000 ludności (2018, 2022)	2	14
Live births per 1000 population (2018, 2022)	2	14
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi na 1 mieszkańca (2018, 2022)	3	18
Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground per capita (2018, 2022).	3	18
Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca (2018, 2022)	4	20
Medical consultations provided within the scope of out-patient health care per capita (2018, 2022)	4	20
Liczba uczniów na 1 szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2021/22	5	22
Number of pupils per 1 primary school for children and youth in the 2021/22 school year	5	22
Korzystający z noclegów na 1000 ludności	6	25
Tourists accomodated per 1000 population	6	25

Spis tablic dostępnych w wersji elektronicznej

List of tables available online

	Nr No.
Powiaty:	
Powiaty:	
będziński	1
bielski	2
bieruńsko-lędziański	3
cieszyński	4
częstochowski	5
gliwicki	6
kłobucki	7
lubliniecki	8
mikołowski	9
myszkowski	10
pszczyński	11
raciborski	12
rybnicki	13
tarnogórski	14
wodzisławski	15
zawierciański	16
żywiecki	17

Spis tablic dostępnych w wersji elektronicznej (dok.)

List of tables available online (cont.)

	Nr No.
Miasta na prawach powiatu:	
Cities with powiat status:	
m. Bielsko-Biała	18
m. Bytom	19
m. Chorzów	20
m. Częstochowa	21
m. Dąbrowa Górnicza	22
m. Gliwice	23
m. Jastrzębie-Zdrój	24
m. Jaworzno	25
m. Katowice	26
m. Mysłowice	27
m. Piekary Śląskie	28
m. Ruda Śląska	29
m. Rybnik	30
m. Siemianowice Śląskie	31
m. Sosnowiec	32
m. Świętochłowice	33
m. Tychy	34
m. Zabrze	35
m. Żory	36
Wybrane wskaźniki według powiatów	37
Selected indicators by powiats	37

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
mln	milion million
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
zł PLN	złoty zloty
t	tona tonne
km	kilometr kilometre
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
CO ₂	dwutlenek węgla carbon dioxide
r.	rok year
p. proc.	punkt procentowy percentage point
m.in. i.a.	między innymi among others
tj. i.e.	to jest that is
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activities
POZ	podstawowa opieka zdrowotna primary health care
Dz. U.	Dziennik Ustaw

Synteza

Liczba ludności województwa śląskiego w końcu 2022 r. wyniosła 4346,7 tys. i zmniejszyła się o 4,1% w porównaniu z 2018 r. Spośród 36 powiatów i miast na prawach powiatu w badanym okresie w 34 jednostkach wystąpił spadek, a w 2 wzrost liczby mieszkańców. Największy ubytek liczby ludności odnotowano w Bytomiu i Zabrze (po 10,3%), natomiast przyrost wystąpił w powiatach mikołowskim (o 1,2%) oraz bielskim (o 0,5%).

Liczba pracujących w gospodarce narodowej według miejsca zamieszkania w końcu grudnia 2022 r. wyniosła 1706,8 tys. Najwięcej pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności zanotowano w powiecie bielskim (427), Katowicach (424) oraz w powiecie kłobuckim (418). We wszystkich powiatach województwa śląskiego w końcu 2022 r. w skali roku stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się, z wyjątkiem powiatu lublinieckiego (bez zmian). Największy spadek stopy bezrobocia w stosunku do końca 2021 r. miał miejsce w powiatach: tarnogórskim (o 1,6 p. proc.), częstochowskim, żywieckim i Jastrzębiu-Zdroju (po 1,5 p. proc.). Najniższą stopę bezrobocia zanotowano w Katowicach (1,4%), która w porównaniu z końcem 2021 r. obniżyła się o 0,4 p. proc.

W 2022 r. w województwie śląskim do wód lub do ziemi odprowadzono o 11,0% więcej ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia niż w 2018 r. Największą ilość ścieków wymagających oczyszczenia odnotowano w Jaworznie (45,7 hm³). Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza działające na terenie województwa wyemitowały zarówno mniej zanieczyszczeń pyłowych, jak i gazowych (bez CO₂) w porównaniu z 2018 r., odpowiednio o: 55,1% i 20,9%. Najwyższą emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych odnotowano w Dąbrowie Górniczej – odpowiednio: 0,7 tys. t i 95,8 tys. t. Na terenie województwa wytworzono o 1,1% więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) niż w 2018 r. Największą ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku odnotowano w Jastrzębiu-Zdroju (4078,5 tys. t).

W końcu 2022 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej w powiatach województwa śląskiego funkcjonowało 2,7 tys. przychodni, tj. o 3,3% mniej niż w 2018 r. Na 10 tys. ludności w województwie śląskim przypadało 6 przychodni. Najwyższy poziom tego wskaźnika wystąpił w Katowicach (11 przychodni). W ambulatoryjnej opiece zdrowotnej w 2022 r. udzielono w województwie 35377,7 tys. porad lekarskich, tj. o 0,7% mniej niż w relacji do 2018 r. Największy spadek liczby porad lekarskich w stosunku do 2018 r. odnotowano w powiecie bieruńsko-lędzińskim (o 19,6%). Liczba porad stomatologicznych w 2022 r. wyniosła 3895,7 tys. (spadek o 7,4% w porównaniu z 2018 r.). W województwie śląskim w końcu 2022 r. było 267 placówek stacjonarnej pomocy społecznej (łącznie z filiami), w których przebywało 14,1 tys. osób.

W ramach pierwszego etapu edukacji w roku szkolnym 2021/22 w województwie śląskim funkcjonowało 1981 placówek wychowania przedszkolnego, tj. o: 0,9% i 3,1% więcej niż w roku 2020/21 i 2018/19. Jednocześnie w tych samych okresach odnotowano wzrost liczby przedszkolaków (o: 1,9% i 2,9%). W roku szkolnym 2021/22 w porównaniu z 2020/21 w grupie 36 powiatów i miast na prawach powiatu w 33 wystąpił wzrost liczby dzieci objętych opieką przedszkolną. Największy wzrost odnotowano w powiatach: częstochowskim, tarnogórskim i lublinieckim (po 4,0%), natomiast spadek liczby dzieci korzystających z opieki przedszkolnej wystąpił w 3 jednostkach administracyjnych, w tym największy w Piekarach Śląskich (o 2,8%) i Siemianowicach Śląskich (o 1,3%).

Liczba placówek bibliotecznych funkcjonujących w województwie śląskim w końcu grudnia 2022 r. była o 4,5% niższa niż w końcu grudnia 2018 r. Największą liczbę bibliotek publicznych i filii odnotowano w powiecie żywieckim (43). Największą liczbę ludności przypadającą na 1 placówkę biblioteczną obserwowano w Bytomiu (18697 osób), a najmniejszą w powiecie lublinieckim (2891 osób). Liczba zwiedzających muzea i ich oddziały na terenie województwa śląskiego zmniejszyła się o 6,1% w odniesieniu do 2018 r. W 2022 r. największą liczbę zwiedzających odnotowano w Zabrze (286,6 tys. osób), następnie w Katowicach (282,6 tys. osób).

Liczba turystycznych obiektów noclegowych według stanu w końcu lipca 2022 r. była niższa o 68 obiektów niż w końcu lipca 2018 r. Na terenie powiatu cieszyńskiego odnotowano największą liczbę turystycznych obiektów noclegowych (135), które dysponowały 12,2 tys. miejsc noclegowych. W turystycznych obiektach noclegowych zatrzymało się o 5,1% mniej turystów niż w 2018 r. Najwięcej turystów skorzystało z noclegów w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu cieszyńskiego (591,1 tys. osób). Największą liczbę osób korzystających z noclegów w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie cieszyńskim (3362), następnie w Katowicach (1516) i powiecie bielskim (1026).

W latach 2018-2022 łącznie w województwie śląskim oddano do użytkowania 80,5 tys. mieszkań, największy udział w tej liczbie miały Katowice (12,3%), Gliwice (5,7%) oraz Bielsko-Biała i powiat tarnogórski (po 5,2%). Najmniej mieszkań oddano w Piekarach Śląskich (0,6%).

W omawianym okresie rozpoczęto budowę 92,5 tys. mieszkań, najwięcej w Katowicach (14,7% wszystkich budów w województwie), Gliwicach (6,1%) i Bielsku-Białej (4,9%). Najmniejszą ilość mieszkań rozpoczęto budować w Bytomiu (0,5%) i Jastrzębiu-Zdroju (0,7%). W tym okresie wydano pozwolenia na budowę 124,3 tys. mieszkań. Największy udział w tej liczbie miały Katowice (14,5%) oraz Bielsko-Biała i Gliwice (po 5,4%), najmniej – Jastrzębie-Zdrój i Świętochłowice (po 0,6%).

Na przestrzeni lat 2018-2022 długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 983,1 km – najwięcej w powiecie cieszyńskim, częstochowskim, będzińskim i tarnogórskim. W tym samym okresie długość sieci kanalizacyjnej wzrosła o 1800,7 km – najwięcej sieci przybyło w powiecie żywieckim, wodzisławskim, cieszyńskim i częstochowskim. Długość gazowej sieci rozdzielczej zwiększyła się o 2534,5 km – najwięcej sieci powstało w powiecie będzińskim, bielskim, cieszyńskim i częstochowskim.

Executive summary

The population of Śląskie Voivodship at the end of 2022 was 4,346.7 thousand and decreased by 4.1% compared to 2018. Out of 36 powiats and cities with powiat status in the analysed period in 34 territorial units there was a decrease and in 2 units there was an increase in the number of inhabitants. The largest population loss was recorded in Bytom and Zabrze (10.3% each), while an increase occurred in mikołowski powiat (by 1.2%) and bielski powiat (by 0.5%).

The number of people working in the national economy by place of residence at the end of December 2022 amounted to 1,706.8 thousand. The highest number of workers per 1,000 population was recorded in bielski powiat (427), Katowice (424) and kłobucki powiat (418). In all powiats of Śląskie Voivodship, at the end of 2022, the annual registered unemployment rate decreased, except for lubliniecki powiat (no change). The largest drop in the unemployment rate compared to the end of 2021 took place in the following powiats: tarnogórski (by 1.6 percentage points), częstochowski, żywiecki and Jastrzębie-Zdrój (by 1.5 percentage points each). The lowest unemployment rate was recorded in Katowice (1.4%), which decreased by 0.4 percentage points compared to the end of 2021.

In 2022, in Śląskie Voivodship, 11.0% more industrial and municipal sewage requiring treatment was discharged into water or into the ground than in 2018. The largest amount of sewage requiring treatment was recorded in Jaworzno (45.7 hm³). Plants operating in the voivodship of significant nuisance to air quality emitted both less dust and gas pollutants (excluding CO₂) compared to 2018, by 55.1% and 20.9%, respectively. The highest emission of dust and gas pollutants was recorded in Dąbrowa Górnicza - respectively: 0.7 thousand tonnes and 95.8 thousand tonnes. 1.1% more waste was generated in the voivodship (excluding municipal waste) than in 2018. The largest amount of waste generated during the year was recorded in Jastrzębie-Zdrój (4,078.5 thousand tonnes).

At the end of 2022 in outpatient health care in powiats of Śląskie Voivodship, there were 2.7 thousand outpatient departments, i.e. 3.3% less than in 2018. There were 6 outpatient departments per 10 thousand population in Śląskie Voivodship. The highest level of this indicator occurred in Katowice (11 outpatient departments). In outpatient health care, 35,377.7 thousand medical consultations were provided in the voivodship in 2022, i.e. 0.7% less compared to 2018. The largest decrease in the number of medical consultations compared to 2018 was recorded in bieruńsko-lędziński powiat (by 19.6%). The number of dental consultations in 2022 amounted to 3,895.7 thousand (decrease by 7.4% compared to 2018). In Śląskie Voivodship, at the end of 2022, there were 267 stationary social assistance facilities (including branches), in which 14.1 thousand people stayed.

As part of the first stage of education in the 2021/22 school year, there were 1,981 pre-primary establishments in Śląskie Voivodship, i.e. 0.9% and 3.1% more than in 2020/21 and 2018/19. At the same time, in the same periods there was an increase in the number of preschoolers (by: 1.9% and 2.9%). In the 2021/22 school year, compared to 2020/21, in a group of 36 powiats and cities with powiat status, there was an increase in the number of children covered by preschool education in 33 of them. The largest increase was recorded in the following powiats: częstochowski, tarnogórski and lubliniecki (4.0% each), while the decrease in the number of children using preschool car occurred in 3 administrative units, including the largest in Piekary Śląskie (by 2.8%) and Siemianowice Śląskie (by 1.3%).

The number of libraries operating in Śląskie Voivodship at the end of December 2022 was 4.5% lower than at the end of December 2018. The largest number of public libraries and branches was recorded in żywiecki powiat (43). The largest number of people per library facility was observed in Bytom (18,697 people), and the smallest in lubliniecki powiat (2,891 people). The number of visitors to museums and their branches in Śląskie Voivodship decreased by 6.1% compared to 2018. In 2022, the largest number of visitors was recorded in Zabrze (286.6 thousand people), then in Katowice (282.6 thousand people).

At the end of July 2022 there were 68 fewer tourist accommodation facilities than at the end of July 2018. The largest number of tourist accommodation facilities was recorded in cieszyński powiat (135), which

had 12.2 thousand accommodation places. 5.1% fewer tourists stayed in tourist accommodation facilities than in 2018. Most tourists stayed overnight in facilities located in cieszyński powiat (591.1 thousand people). The largest number of people staying overnight per 1,000 population was recorded in cieszyński powiat (3,362), then in Katowice (1,516) and bielski powiat (1,026).

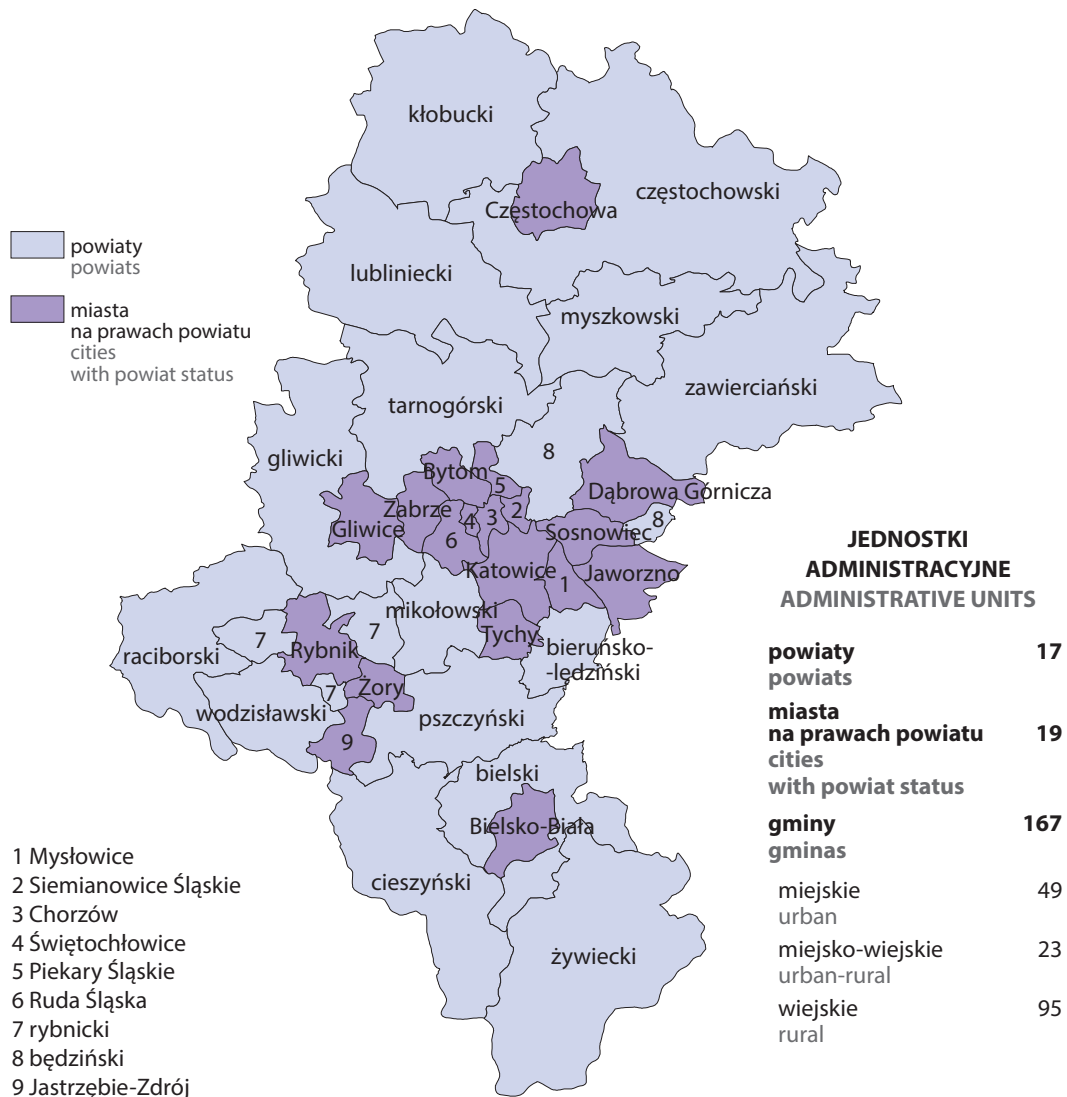
In the years 2018-2022, a total of 80.5 thousand dwellings were completed in Śląskie Voivodship. The largest share in this number had Katowice (12.3%), Gliwice (5.7%) as well as Bielsko-Biała and tarnogórski powiat (5.2% each). The least number of dwellings were completed in Piekary Śląskie (0.6%). During this period, the construction of 92.5 thousand dwellings was started. Mostly in Katowice (14.7% of all construction projects in the voivodship), Gliwice (6.1%) and Bielsko-Biała (4.9%). The smallest number of dwellings was started in Bytom (0.5%) and Jastrzębie-Zdrój (0.7%). During this period, construction permits were issued for 124.3 thousand of dwellings. The largest share in this number had Katowice (14.5%), Bielsko-Biała and Gliwice (5.4% each), the smallest - Jastrzębie-Zdrój and Świętochłowice (0.6% each).

Over the years 2018-2022, the length of water supply network increased by 983.1 km - the most in cieszyński, częstochowski, będziński and tarnogórski powiats. In the same period, the length of sewage network increased by 1,800.7 km - the largest number of networks was added in żywiecki, wodzisławski, cieszyński and częstochowski powiats. The length of gas distribution network increased by 2,534.5 km - most networks were built in będziński, bielski, cieszyński and częstochowski powiats.

Rozdział 1. Podział administracyjny

Chapter 1. Administrative division

Mapa 1. Powiaty województwa śląskiego
 Stan w dniu 31 grudnia 2022 r.
 Powiats of Śląskie Voivodship
 As of 31 December 2022

- 1 Mysłowice
- 2 Siemianowice Śląskie
- 3 Chorzów
- 4 Świętochłowice
- 5 Piekary Śląskie
- 6 Ruda Śląska
- 7 rybnicki
- 8 będziński
- 9 Jastrzębie-Zdrój

Rozdział 2. Ludność

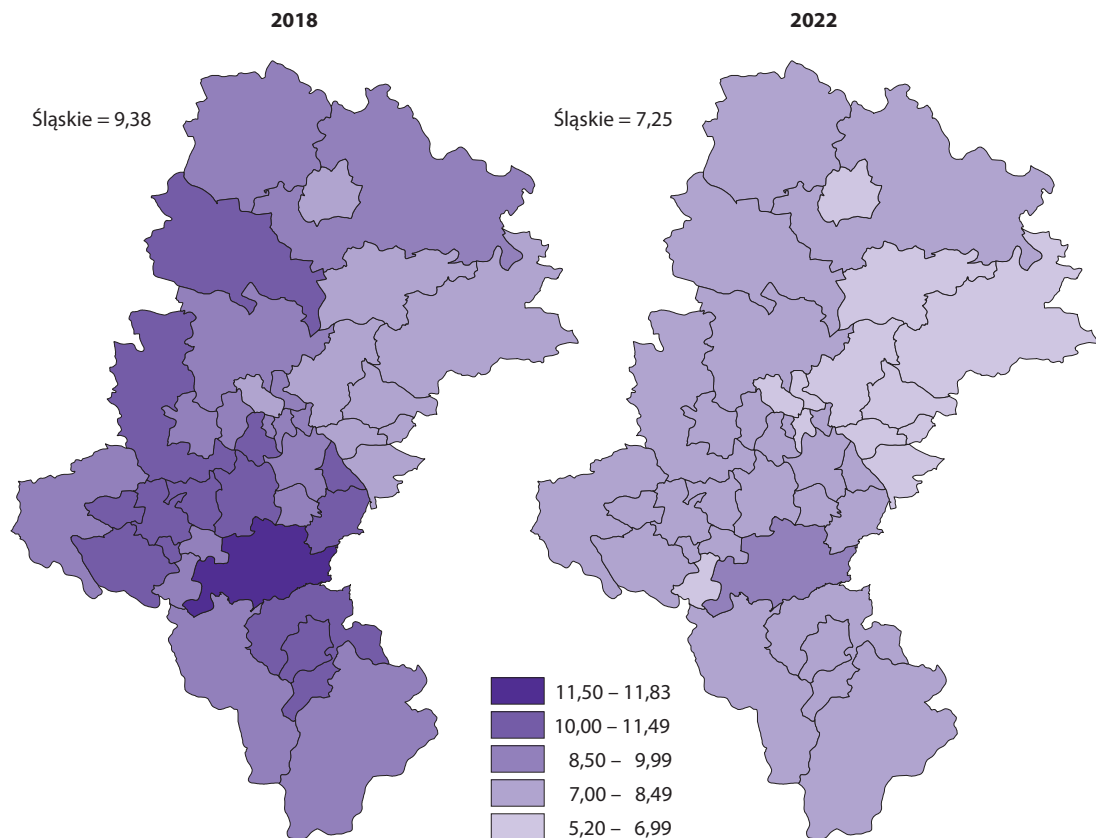
Chapter 2. Population

W końcu 2022 r. ludność województwa śląskiego liczyła 4346,7 tys. osób. Liczba mieszkańców spadła zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jaki i w stosunku do 2018 r. odpowiednio o: 0,7% i 4,1%. Liczba ludności w latach 2018 – 2022 spadła w 34 powiatach, z czego największy ubytek odnotowano w Bytomiu i Zabrze (po 10,3%). W dwóch powiatach obserwowano wzrost liczby mieszkańców – mikołowski (o 1,2%) oraz bielskim (o 0,5%).

W końcu 2022 r. w województwie śląskim na 1 km² przypadały 352 osoby (w 2018 r. – 368). Najwyższą gęstość zaludnienia odnotowano w Świętochłowicach (3443 osoby/km²), natomiast najniższą w powiecie częstochowskim (87 osób/km²).

Na ogólną liczbę ludności województwa i powiatów wpływa ruch naturalny oraz migracje wewnętrzne i zagraniczne. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2022 r. wyniósł minus 5,76 (w 2018 r. minus 2,11).

Mapa 2. Urodzenia żywe na 1000 ludności^a
Map 2. Live births per 1000 population^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników: w 2018 r. – NSP 2011, a w 2022 r. – NSP 2021.

a For calculations, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results: in 2018 - Population and Housing Census 2011, and in 2022 - Population and Housing Census 2021.

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów można zauważyć znaczne zróżnicowanie tego wskaźnika, jednak wszędzie odnotowano ujemny przyrost naturalny od minus 9,34 w Sosnowcu do minus 0,79 w powiecie pszczyńskim.

Saldo migracji stałej ogółem w 2022 r. wyniosło minus 4,2 tys. osób (w 2018 r. minus 5,0 tys. osób). Najniższą wartość salda migracji na 1000 ludności odnotowano w Chorzowie oraz Jastrzębiu-Zdroju (po minus 4,58), natomiast najwyższą w powiatach: tarnogórskim (4,89), mikołowskim (4,52) oraz bieruńsko-lędzińskim (3,01).

W końcu 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim oraz 2018 r. wzrosła liczba ludności województwa w wieku poprodukcyjnym odpowiednio o: 1,2% i 3,2%, natomiast zmniejszyła się liczba ludności w wieku produkcyjnym odpowiednio o: 1,4% i 7,5% oraz w wieku przedprodukcyjnym odpowiednio o: 0,9% i 1,8%.

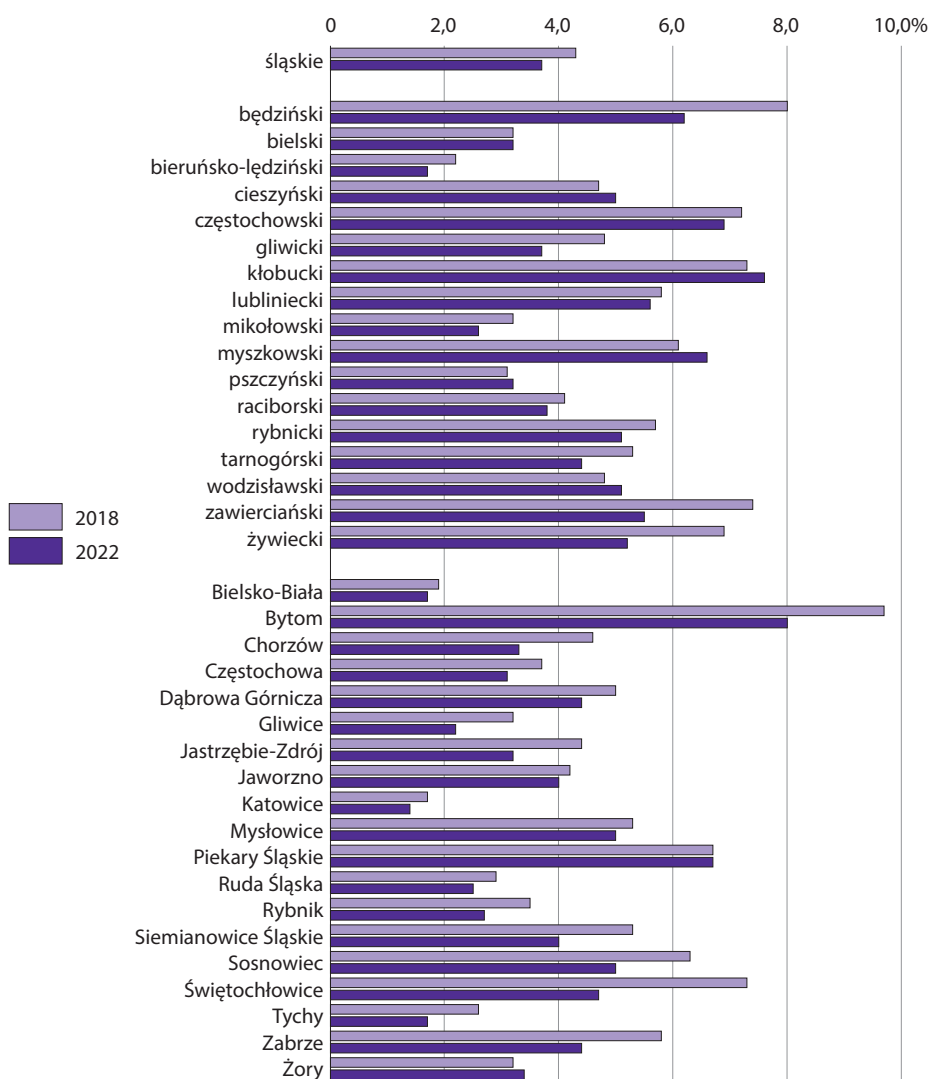
W 2022 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 42 osoby w wieku poprodukcyjnym. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w Sosnowcu (52) i Częstochowie (51), natomiast najniższą w powiecie pszczyńskim (32) i bieruńsko-lędzińskim (33).

Rozdział 3. Rynek pracy

Chapter 3. Labour market

W końcu grudnia 2022 r. w województwie śląskim liczba pracujących w gospodarce narodowej (według miejsca zamieszkania) wyniosła 1706,8 tys. osób i stanowiła 11,3% omawianej zbiorowości w kraju. Ponad połowę (53,0%) z nich stanowili mężczyźni. Biorąc pod uwagę status na rynku pracy, najliczniejszą grupę wśród pracujących tworzyli pracownicy najemni – 1458,3 tys. osób (85,4% ogółu). Pracujący na własny rachunek z pomagającymi członkami rodzin liczyli łącznie 245,1 tys. osób.

Wykres 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego^a
 Chart 1. Stan w dniu 31 grudnia
 Registered unemployment rate^a
 As of 31 December

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2018 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, a w 2022 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated using the results: in 2018 – of Agricultural Census 2010, in 2022 – of Agricultural Census 2020.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w województwie przypadało 393 pracujących (w kraju – 402). Wskaźnik ten był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (433 wobec 355). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów, najwięcej pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie bielskim (427), następnie w Katowicach (424) i powiecie kłobuckim (418), natomiast najmniej w Jastrzębiu-Zdroju (337), powiecie raciborskim (351) i Bytomiu (353).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego w końcu grudnia 2022 r. wyniosła 64,9 tys. osób, tj. o 15,0% mniej niż rok wcześniej oraz o 19,0% mniej niż w końcu grudnia 2018 r. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w Bytomiu i Sosnowcu (po 3,6 tys.), a najmniej w powiecie bieruńsko-lędzińskim (0,4 tys.). W końcu 2022 r., w odniesieniu do końca roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach, z wyjątkiem zawierciańskiego i lublinieckiego (wzrost odpowiednio o: 0,1% i 1,9%). W największym stopniu liczba bezrobotnych zmniejszyła się w Jastrzębiu-Zdroju (o 33,3%), następnie w powiecie mikołowskim i gliwickim (odpowiednio o: 29,5% i 28,3%). Bezrobotni bez prawa do zasiłku w województwie stanowili 86,0% ogółu bezrobotnych, przy czym największy ich udział odnotowano w powiatach raciborskim (90,5%) i tarnogórskim (89,8%).

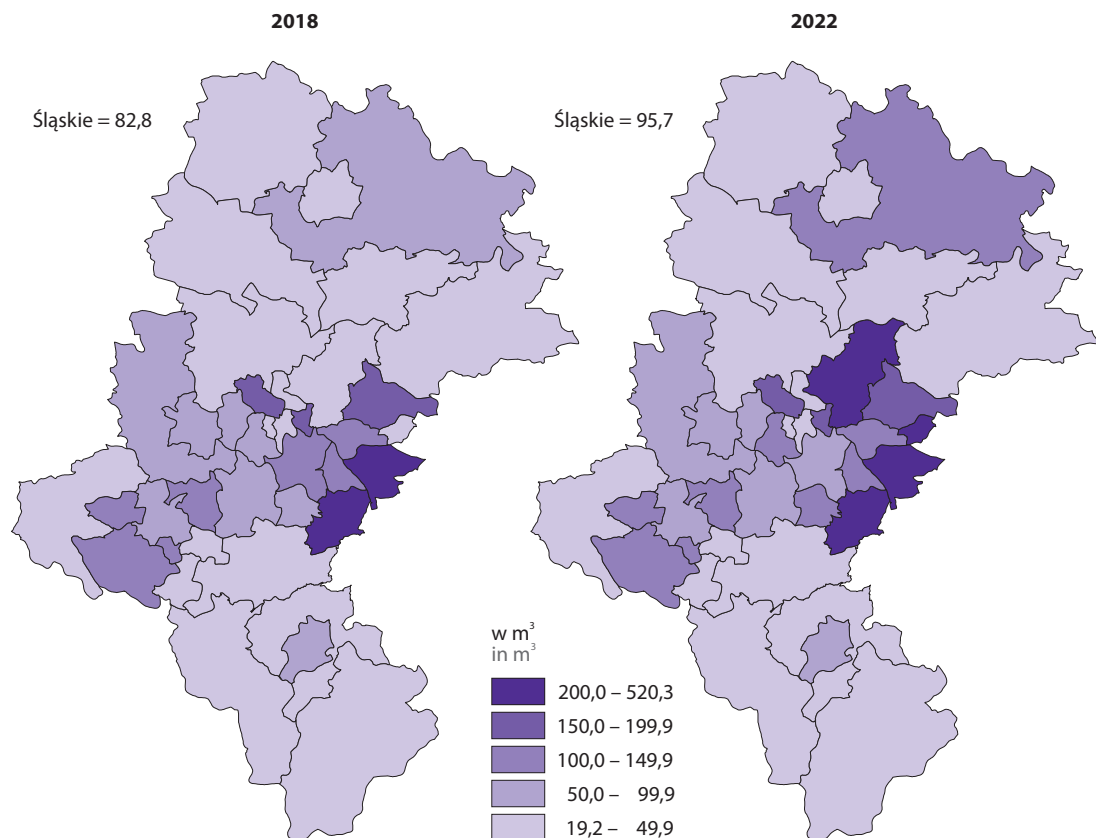
W końcu 2022 r. w województwie śląskim stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 3,7% (w kraju – 5,2%) i była o 0,6 p. proc. niższa przed rokiem. Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów, odnotowuje się znaczne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach w końcu 2022 r. wyniosła 6,6 p. proc. (przed rokiem – 6,8 p. proc.). Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w Bytomiu (8,0%) oraz w powiecie kłobuckim (7,6%), natomiast najniższą w Katowicach (1,4%). W porównaniu ze stanem w końcu 2021 r. stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się we wszystkich powiatach, z wyjątkiem lublinieckiego (bez zmian). Największy spadek stopy bezrobocia odnotowano w powiatach: tarnogórskim (o 1,6 p. proc.), częstochowskim, żywieckim i Jastrzębiu-Zdroju (po 1,5 p. proc.).

Rozdział 4. Stan i ochrona środowiska

Chapter 4. Environmental protection

W 2022 r. w województwie śląskim do wód lub do ziemi odprowadzono 417,4 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia, tj. o 3,1% więcej niż w 2021 r. oraz o 11,0% więcej w porównaniu z 2018 r. W układzie terytorialnym według powiatów, największą ilość ścieków wymagających oczyszczenia odnotowano w Jaworznie (45,7 hm³). Znaczną ilość ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi odnotowano na terenie powiatu będzińskiego (38,5 hm³), Bytomia (28,1 hm³), Katowic (25,6 hm³) oraz powiatu bieruńsko-lędzińskiego (23,4 hm³). Najmniejszą ilość ścieków wymagających oczyszczenia odprowadzono w powiecie myszkowskim (1,5 hm³) i Świętochłowicach (1,8 hm³).

Mapa 3. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi na 1 mieszkańca^a
 Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground per capita

a Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników: w 2018 r. – NSP 2011, a w 2022 r. – NSP 2021.

a For calculations, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results: in 2018 - Population and Housing Census 2011, and in 2022 - Population and Housing Census 2021.

Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza działające na terenie województwa wyemitowały w 2022 r. 3,5 tys. t zanieczyszczeń pyłowych oraz 545,9 tys. t zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂). Emisja zanieczyszczeń pyłowych zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2021 r., jak i 2018 r. odpowiednio o: 17,1% i 55,1%, podobnie emisja zanieczyszczeń gazowych była mniejsza niż w 2021 r. (o 5,3%) oraz

w porównaniu z 2018 r. (o 20,9%). Największa ilość zanieczyszczeń pyłowych wyemitowana została w Dąbrowie Górniczej (748 t), tj. 21,1% ogólnej emisji pyłów w województwie, natomiast najmniejsza – w Świętochłowicach (4 t). Najwyższą emisję zanieczyszczeń gazowych także odnotowano w Dąbrowie Górniczej (95,8 tys. t), natomiast najniższą – w powiecie rybnickim (0,1 tys. t).

W 2022 r. na terenie województwa wytworzono 29001,8 tys. t odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych), tj. więcej niż w 2021 r. i 2018 r. odpowiednio o: 4,4% i 1,1%. Największą ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku odnotowano w Jastrzębiu Zdrój (4078,5 tys. t), powiecie pszczyńskim (3996,8 tys. t) i mikołowskim (3357,7 tys. t), natomiast najmniejszą w powiecie kłobuckim (5,4 tys. t).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w województwie poniesione w 2022 r. ukształtowały się na poziomie 1989,1 mln zł (w cenach bieżących) i wzrosły zarówno w porównaniu z 2021 r. (o 7,6%), jak i w odniesieniu do 2018 r. (o 4,2%). Największe nakłady służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej pochodziły z zakładów zlokalizowanych na terenie Katowic (188,1 mln zł), powiatu bielskiego (125,0 mln zł) i Dąbrowy Górniczej (119,1 mln zł), natomiast najmniejsze – w Świętochłowicach (11,3 mln zł) i Jastrzębiu Zdrój (11,4 mln zł).

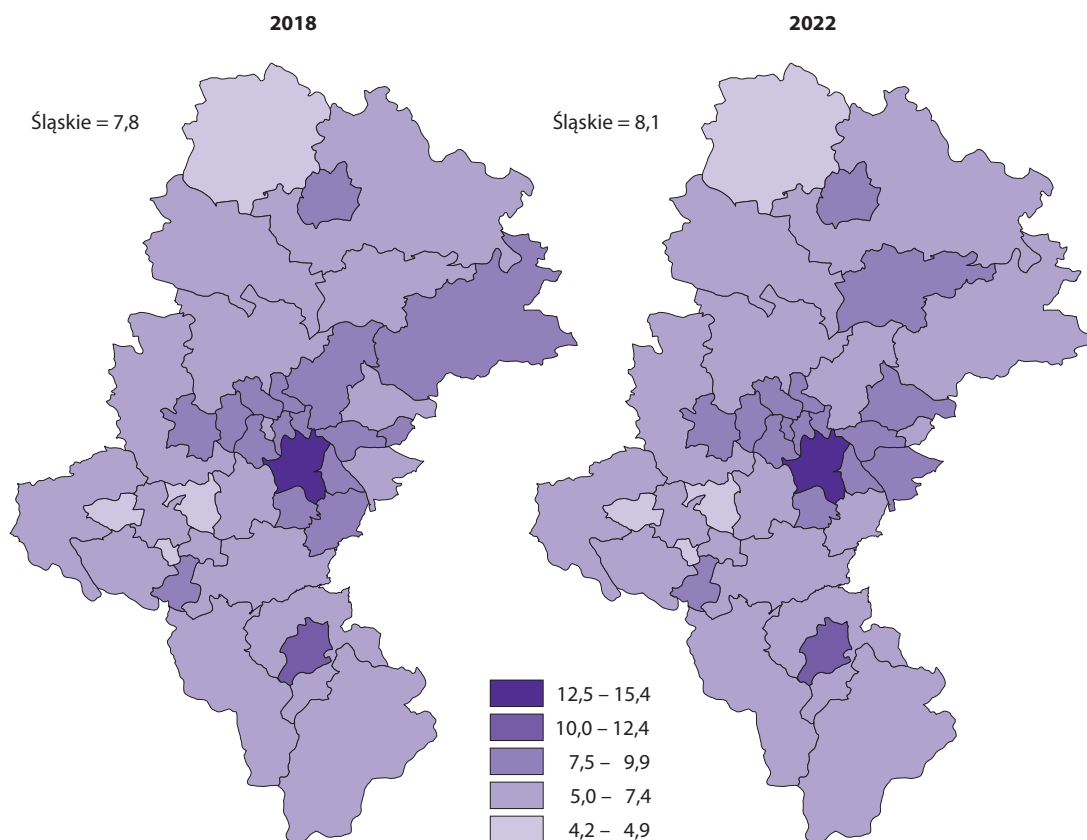
Rozdział 5. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Chapter 5. Health care and social welfare

W województwie śląskim w końcu 2022 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej działało 2697 przychodni, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 1,6%, ale spadek w porównaniu z 2018 r. o 2,3%. Najwięcej przychodni funkcjonowało w Katowicach (11,8% przychodni w województwie), następnie w Bielsku-Białej oraz w Częstochowie (po 5,9%), a najmniej w Świętochłowicach (0,7%). Na 10 tys. ludności w województwie śląskim przypadało 6 przychodni. Najwyższy poziom tego wskaźnika wystąpił w Katowicach (11), następnie w Bielsku-Białej (10), natomiast najniższy w powiatach: bielskim, bieruńsko-lęczyńskim, mikołowskim, rybnickim, żywieckim oraz w Jaworznie, Rudzie Śląskiej i Świętochłowicach (po 4).

Oprócz przychodni w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej funkcjonowały praktyki lekarskie. W końcu 2022 r. działało 230 praktyk (łącznie z praktykami stomatologicznymi) udzielających świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Liczba praktyk była o 1 mniejsza niż przed rokiem oraz o 97 mniejsza w porównaniu z 2018 r. Największym udziałem w liczbie praktyk ogółem w województwie charakteryzował się Rybnik (9,1%), następnie powiat żywiecki (7,8%) i powiat bielski (7,0%).

Mapa 4. Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca^a
Chart 4. Medical consultations provided within the scope of out-patient health care per capita^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników: w 2018 r. – NSP 2011, a w 2022 r. – NSP 2021.

a For calculations, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results: in 2018 - Population and Housing Census 2011, and in 2022 - Population and Housing Census 2021.

W ambulatoryjnej opiece zdrowotnej w 2022 r. udzielono w województwie 35377,7 tys. porad lekarskich, w tym 14931,5 tys. specjalistycznych. Liczba porad lekarskich w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła o 2,5%, ale zmniejszyła się o 0,7% w relacji do 2018 r. Największy spadek liczby porad lekarskich w stosunku do 2018 r. odnotowano w powiecie bieruńsko-lędzińskim (o 19,6%), następnie w powiecie zawierciańskim (o 14,3%) oraz w Sosnowcu (o 8,4%), natomiast największy wzrost w powiecie gliwickim (o 10,4%). Najwięcej porad w 2022 r. udzielono w Katowicach (12,2% porad w województwie), następnie w Bielsku-Białej oraz w Częstochowie (po 5,7%), a najmniej w powiecie kłobuckim, rybnickim i w Świętochłowicach (po 1,0%). Liczba porad stomatologicznych w 2022 r. wyniosła 3895,7 tys. (wzrost o 4,0% w stosunku do poprzedniego roku, ale spadek o 7,4% w porównaniu z 2018 r.).

W województwie śląskim w końcu 2022 r. było 267 placówek stacjonarnej pomocy społecznej (łącznie z filiami), w których przebywało 14,1 tys. osób, tj. 3 osoby na 10 tys. ludności. Liczba placówek zwiększyła się w skali roku, jak i w porównaniu z 2018 r. odpowiednio o: 8,1% i 16,1% oraz liczba ich mieszkańców wzrosła zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2018 r. odpowiednio o: 7,9% i 9,4%. Najwięcej osób przebywających w placówkach pomocy społecznej na 10 tys. ludności odnotowano w powiecie lublinieckim (9), następnie cieszyńskim (7), raciborskim (6) oraz w tarnogórskim i Chorzowie (po 5), a najmniej w Jastrzębiu-Zdroju oraz w powiecie kłobuckim (wartość bliska zeru).

Rozdział 6. Edukacja i wychowanie

Chapter 6. Education

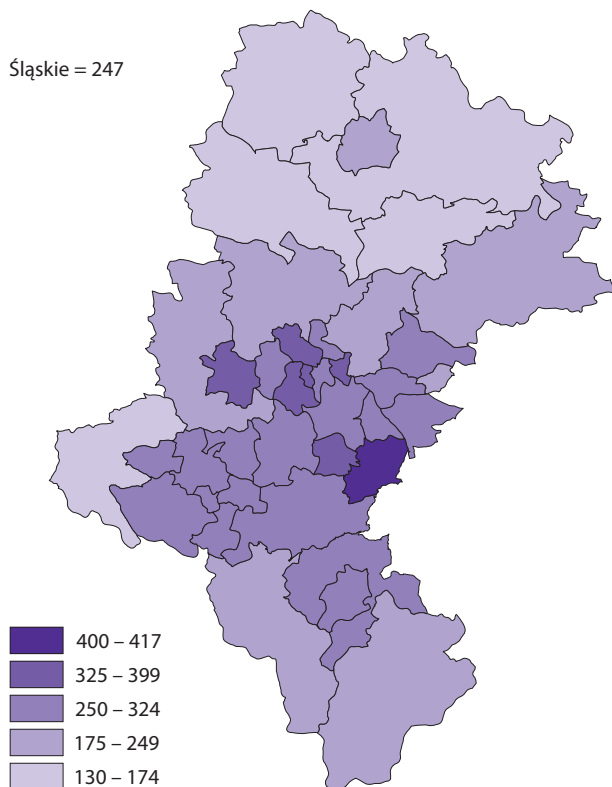
Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia w systemie oświaty, które realizowane jest w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. W roku szkolnym 2021/22 w województwie śląskim funkcjonowało 1981 placówek wychowania przedszkolnego do których uczęszczało 164,1 tys. dzieci.

Zarówno w porównaniu z rokiem szkolnym 2020/21, jak i z rokiem 2018/19 liczba placówek wzrosła odpowiednio o: 0,9% i 3,1%, a liczba dzieci objętych opieką w tych placówkach odpowiednio o: 1,9% i 2,9%.

Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego odnotowano w: Katowicach (150), w powiecie cieszyńskim (105) oraz w Częstochowie (101), do których uczęszczało odpowiednio: 10,4 tys., 7,2 tys. oraz 7,1 tys. dzieci. Najmniej placówek funkcjonowało natomiast w: Świętochłowicach (13), powiecie bieruńsko-lędzińskim (14) oraz w Piekarach Śląskich (20), z których korzystało odpowiednio: 1,5 tys., 2,6 tys. i 1,8 tys. dzieci.

W roku szkolnym 2021/22 w 1420 szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (łącznie z 103 szkołami specjalnymi) kształciło się 351,0 tys. osób. Zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i roku 2018/19 odnotowano wzrost liczby szkół (odpowiednio o: 0,4% i 0,2%) i uczniów (odpowiednio o: 0,8% i 3,0%).

Mapa 5. Liczba uczniów na 1 szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2021/22
Map 5. Stan w dniu 30 września
Number of pupils per 1 primary school for children and youth in the 2021/22 school year
As of 30 September

Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w Katowicach (80 placówek) oraz w powiatach żywieckim (76) i częstochowskim (75). Najmniej szkół podstawowych znajdowało się na terenie Świętochłowic (10 placówek) oraz Siemianowic Śląskich i powiatu bieruńsko-lędzińskiego (po 13 szkół).

Do szkół ponadpodstawowych zalicza się: specjalne szkoły przysposabiające do pracy dla młodzieży, szkoły branżowe I i II stopnia dla młodzieży, licea ogólnokształcące dla młodzieży i dorosłych, technika dla młodzieży, ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe dla młodzieży.

W roku szkolnym 2021/22 w województwie śląskim działały 763 szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży (85 szkół dla dorosłych), w których uczyło się 169,5 tys. uczniów (10,2 tys. dla dorosłych).

W skali roku wzrosła zarówno liczba szkół ponadpodstawowych i liczba uczniów tych szkół odpowiednio o: 2,0% i 2,7%.

Najwięcej szkół ponadpodstawowych dla młodzieży działało w Katowicach 63 szkoły (9 dla dorosłych) i Częstochowie 63 (5) oraz Bielsku-Białej 51 (4), natomiast najmniej w powiatach: rybnickim 4 szkoły i bieruńsko-lędzińskim 5 (bez szkół dla dorosłych).

Absolwenci szkół podstawowych mogli w roku szkolnym 2021/22 kontynuować naukę w szkołach ponadpodstawowych m.in. w:

- 48 specjalnych szkołach przysposabiających do pracy, liczba uczniów 1,4 tys.,
- 211 szkołach branżowych I i II stopnia naukę kontynuowało 23,0 tys. uczniów,
- 259 liceach ogólnokształcących uczyło się 67,2 tys. uczniów (85 szkół dla dorosłych, 10,2 tys. uczniów),
- 220 technikach zawodu uczyło się 75,2 tys. uczniów,
- 25 ogólnokształcących szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe, liczba uczniów 2,8 tys.

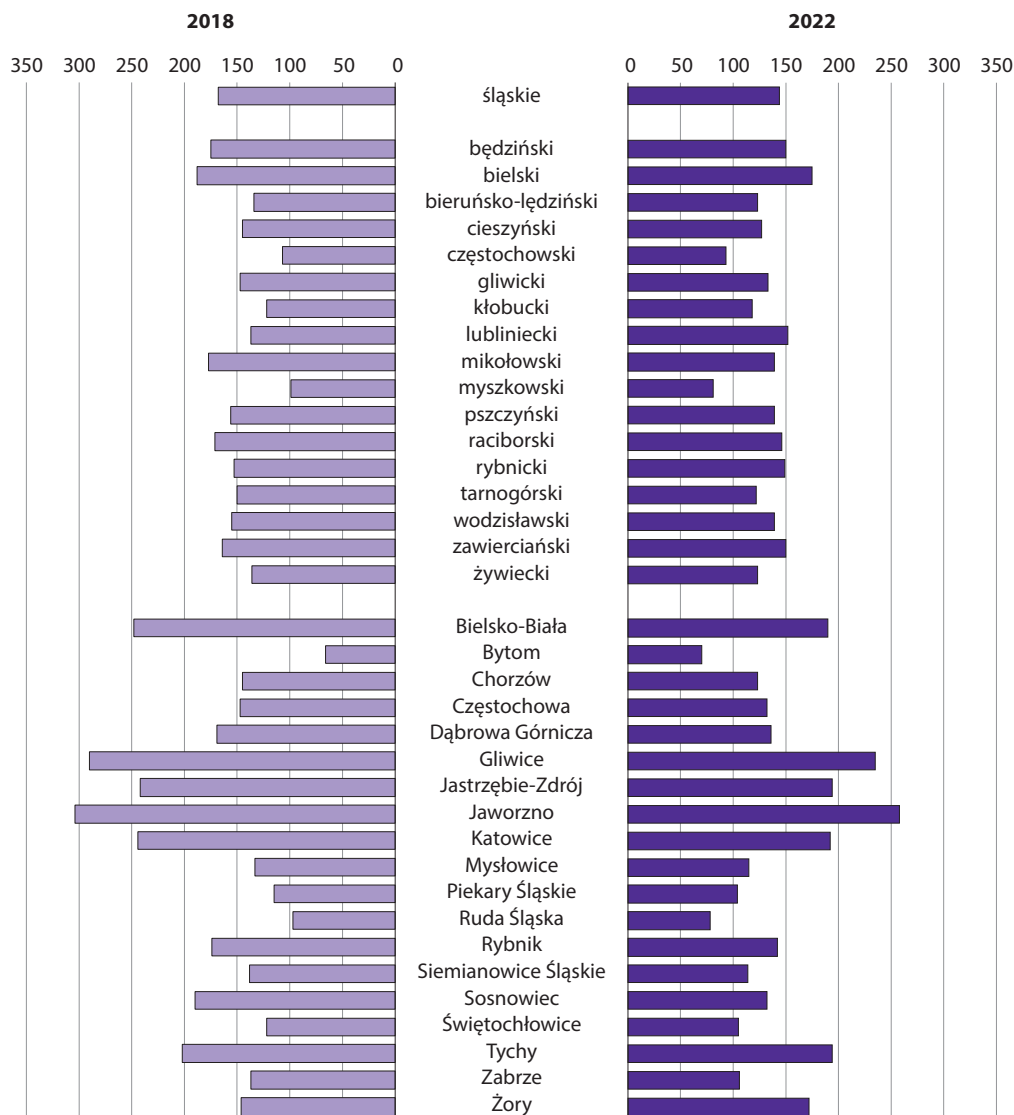
W roku szkolnym 2021/22 w województwie śląskim funkcjonowało 166 szkół policealnych. Zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i roku 2018/19 odnotowano spadek liczby szkół (odpowiednio o: 3,5% i 29,7%), natomiast wzrost liczby uczniów (odpowiednio o: 10,6% i 2,3%). Najwięcej szkół policealnych działało w Katowicach (24 szkoły), Częstochowie (14), Bytomiu (11) i Gliwicach (10).

Rozdział 7. Kultura. Turystyka

Chapter 7. Culture. Tourism

Według stanu w końcu grudnia 2022 r. w województwie śląskim funkcjonowało 769 placówek bibliotecznych (w tym 750 bibliotek publicznych z filiami). Ich liczba zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z końcem grudnia 2018 r. odpowiednio o: 0,6% i 4,5%. W przekroju terytorialnym według powiatów, największą liczbę bibliotek publicznych i filii odnotowano w powiecie żywieckim (43) i częstochowskim (40), a najmniejszą w Świętochłowicach (6).

Wykres 2. Czytelnicy bibliotek publicznych^a na 1000 ludności^b
Chart 2. Public library^a users per 1000 population^b

a łącznie z punktami bibliotecznymi. b Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników: w 2018 r. – NSP 2011, a w 2022 r. – NSP 2021.

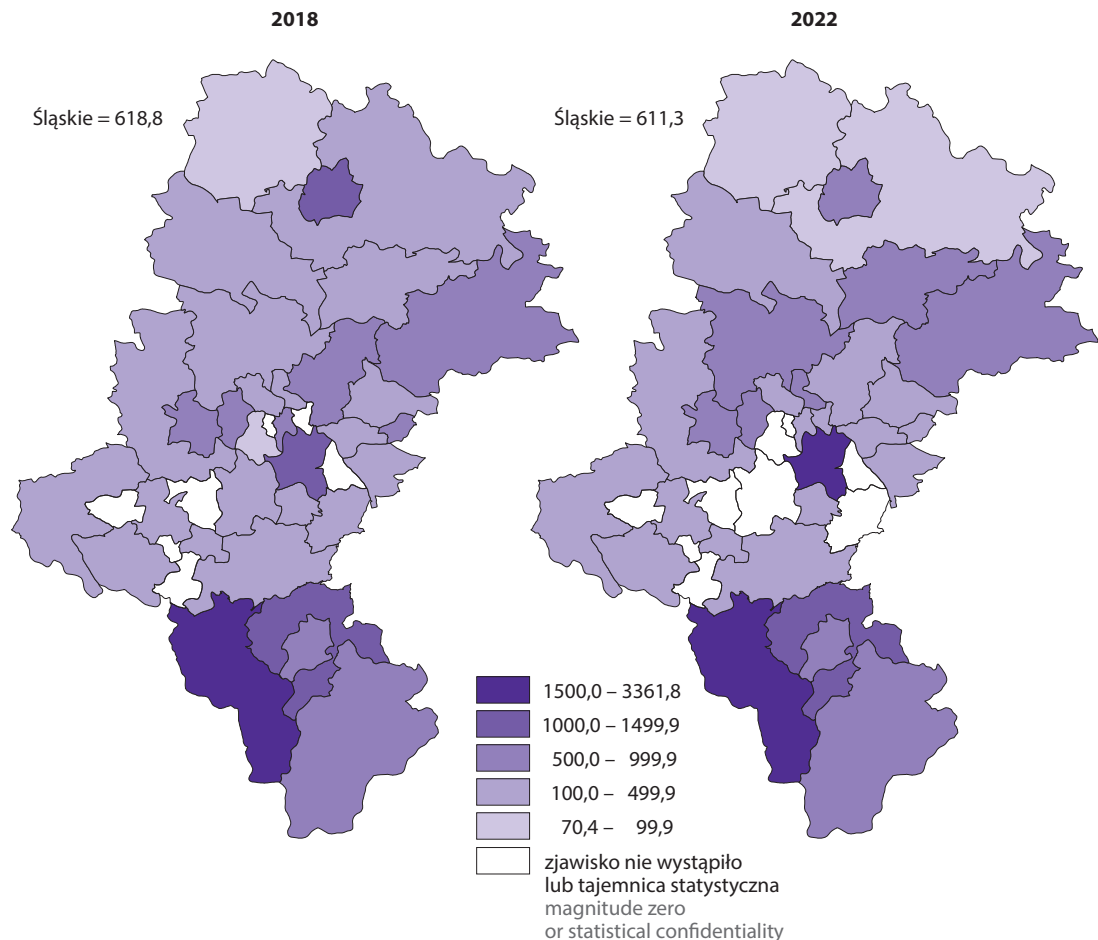
a Including library service points. b For calculations, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results: in 2018 - Population and Housing Census 2011, and in 2022 - Population and Housing Census 2021.

W 2022 r. w 80 muzeach i ich oddziałach na terenie województwa śląskiego odnotowano 1420,3 tys. zwiedzających. Liczba zwiedzających wzrosła w porównaniu z 2021 r. o 71,2%, ale zmniejszyła się w odniesieniu do 2018 r. o 6,1%. Największą liczbę zwiedzających zanotowano w Zabrze (286,6 tys. osób), następnie w Katowicach (282,6 tys.), powiecie pszczyńskim (229,7 tys.) i Chorzowie (108,9 tys.).

Według stanu w końcu lipca 2022 r. w województwie śląskim działalność prowadziły 603 turystyczne obiekty noclegowe, tj. o 11 obiektów mniej niż w końcu lipca 2021 r. oraz o 68 obiektów mniej niż w końcu lipca 2018 r. Turystyczne obiekty noclegowe województwa dysponowały 47,7 tys. miejsc noclegowych, tj. o 1,0% więcej niż przed rokiem, ale o 2,8% mniej niż w końcu lipca 2018 r. Na terenie powiatu cieszyńskiego odnotowano największą liczbę turystycznych obiektów noclegowych (135), które dysponowały 12,2 tys. miejsc noclegowych.

Wyniki badania wykorzystania bazy noclegowej w województwie śląskim w 2022 r. wykazały, że w turystycznych obiektach noclegowych, posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych (łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami agroturystycznymi), zatrzymało się 2665,4 tys. turystów, tj. o 57,2% więcej niż w roku poprzednim, ale o 5,1% mniej niż w 2018 r. Najwięcej turystów korzystających z noclegów zanotowano w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu cieszyńskiego (591,1 tys. osób), a następnie w Katowicach (426,7 tys. osób) i powiecie bielskim (170,1 tys. osób). W 2022 r. w ww. powiatach udzielono łącznie 3217,6 tys. noclegów, co stanowiło 52,3% noclegów udzielonych w województwie.

Mapa 6. Korzystający z noclegów na 1000 ludności^a
Map 6. Tourists accommodated per 1000 population^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników: w 2018 r. – NSP 2011, a w 2022 r. – NSP 2021.

^a For calculations, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results: in 2018 - Population and Housing Census 2011, and in 2022 - Population and Housing Census 2021.

Rozdział 8. Mieszkania. Infrastruktura komunalna

Chapter 8. Dwellings. Municipal infrastructure

W 2022 r. w województwie śląskim oddano do użytkowania 18,7 tys. mieszkań, tj. więcej niż w 2021 r. i 2018 r. odpowiednio o: 10,5% i 50,2%. Najwięcej mieszkań powstało w Katowicach (10,0% mieszkań oddanych do użytkowania w województwie), Gliwicach (6,3%), Częstochowie (5,9%) i Bielsku -Białej (5,8%), a najmniej w Piekarach Śląskich (0,3%), Mysłowicach i Jastrzębiu – Zdroju (po 0,8%).

W przeliczeniu na 1000 ludności w 2022 r. w województwie oddano do użytkowania średnio 4,3 mieszkania. Najwięcej oddanych mieszkań na 1000 mieszkańców przypadło w Żorach (8,5), powiecie tarnogórskim (7,4), Gliwicach (6,9), Katowicach (6,6) i Bielsku-Białej (6,5), a najmniej w Piekarach Śląskich (1,0), Bytomiu (1,2), Jastrzębiu-Zdroju i powiecie raciborskim (po 1,8).

Przeciętna powierzchnia 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2022 r. wyniosła 101,8 m². Największe były mieszkania oddane do użytkowania w powiecie zawierciańskim (158,7 m²), Piekarach Śląskich (143,7 m²) oraz powiecie wodzisławskim (141,8 m²), natomiast najmniejsze w Katowicach (65,5 m²) i Sosnowcu (69,2 m²).

W 2022 r. w województwie wydano pozwolenia na budowę 29,0 tys. mieszkań. Największą ich liczbę odnotowano w Katowicach (4182), Bielsku-Białej (2315), Częstochowie (1777) oraz w Gliwicach (1748), natomiast najmniejszą w Świętochłowicach (94) i Piekarach Śląskich (110).

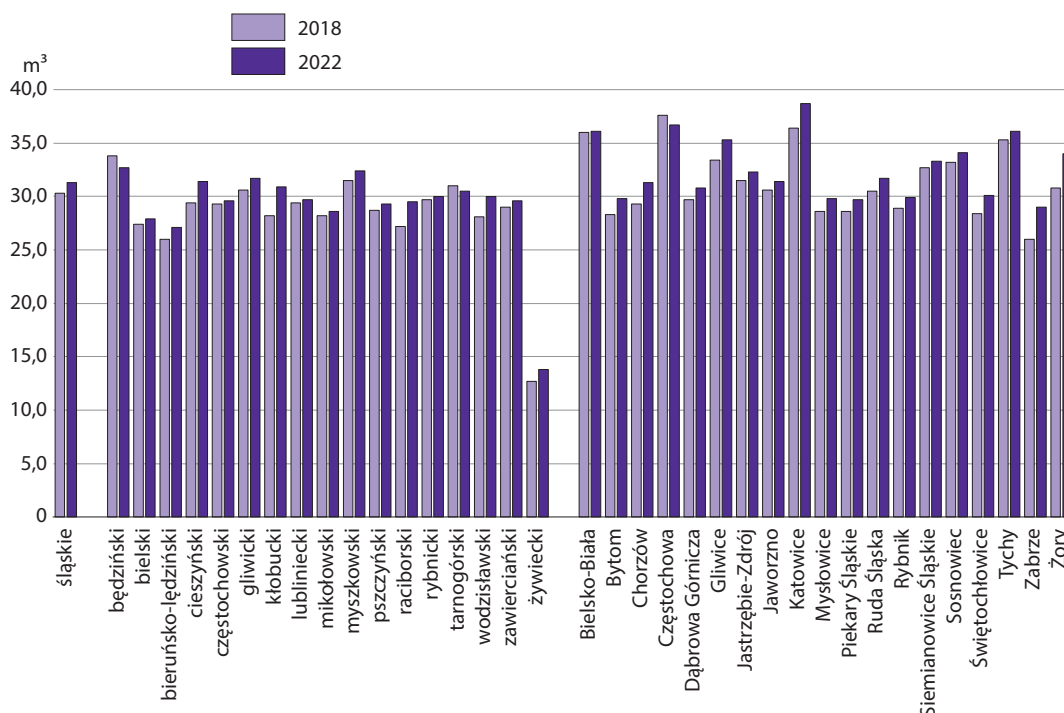
Wykres 3. Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca^a

Chart 3.

Stan w dniu 31 grudnia

Consumption of water in households per capita^a

As of 31 December

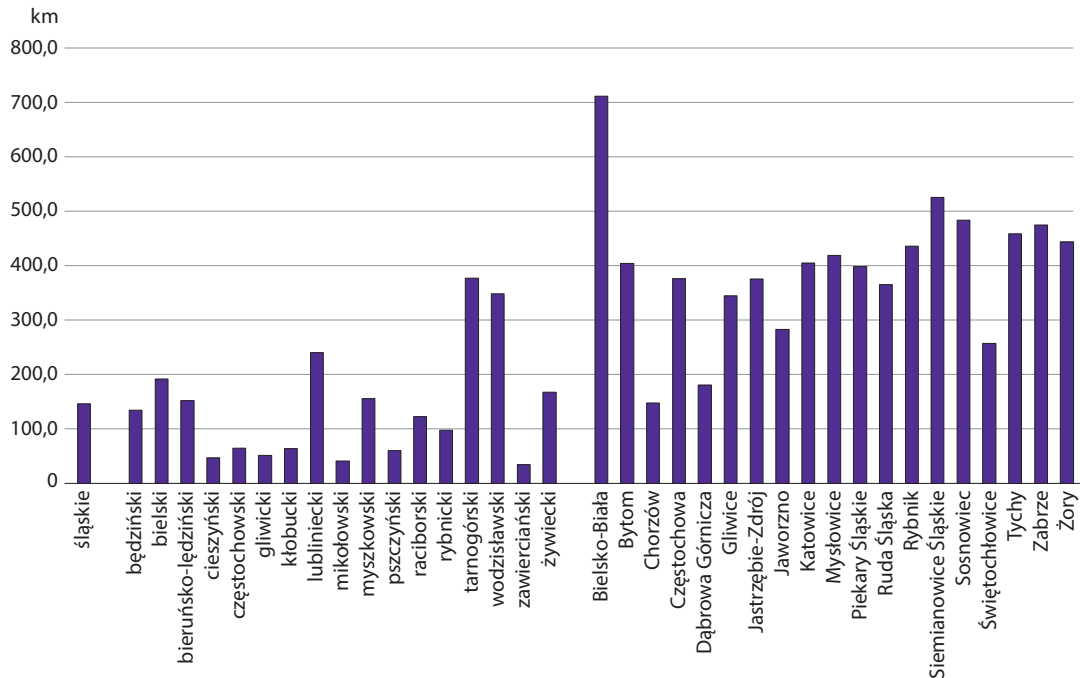
a Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników: w 2018 r. – NSP 2011, a w 2022 r. – NSP 2021.

a For calculations, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the results: in 2018 - Population and Housing Census 2011, and in 2022 - Population and Housing Census 2021.

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej łącznie z magistralną w województwie śląskim w końcu 2022 r. wyniosła 24597,2 km i w relacji do stanu z końca 2018 r. zwiększyła się o 3,7%. Na 100 km² przypadało średnio 199,4 km sieci wodociągowej rozdzielczej. Największą gęstością sieci wodociągowej charakteryzowały się miasta na prawach powiatu: Świętochłowice (791,7 km), Chorzów (681,0 km), Bielsko-Biała (650,5 km) oraz Tychy (624,4 km). W grupie powiatów, w których zagęszczenie sieci wodociągowej nie przekroczyło przeciętnego w województwie, ostatnie lokaty zajęły powiaty: żywiecki (94,6 km), lubliniecki (100,9 km), częstochowski (101,8 km) i zawierciański (107,8 km).

Na koniec 2022 r. długość sieci kanalizacyjnej (rozdzielczej i kolektorów) w województwie wynosiła 18064,8 km, tj. o 8,3% więcej niż w 2018 r. Na 100 km² przypadało 146,5 km sieci. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej wystąpiło w miastach na prawach powiatu: Bielsko-Biała (711,3 km), Siemianowicach Śląskich (525,3 km), Sosnowcu (483,3 km), Zabrze (474,9 km) i Tychach (458,3 km), a najmniejsze w powiatach: zawierciańskim (34,4 km), myszkowskim (41,1 km), częstochowskim (47,0 km) oraz kłobuckim (51,1 km).

Wykres 4. Sieć kanalizacyjna na 100 km² w 2022 r.
 Chart 4. Stan w dniu 31 grudnia
 Sewage network per 100 km² in 2022
 As of 31 December

Sieć gazowa w województwie w końcu 2022 r. osiągnęła długość 19990,6 km i w stosunku do 2018 r. wzrosła o 113,5%. Na 100 km² przypadało 156,4 km sieci. Pod względem zagęszczenia sieci gazowej przodowały miasta na prawach powiatu Świętochłowice (693,0 km), Chorzów (627,6 km), Bielsko-Biała (609,1 km) oraz Siemianowice Śląskie (580,5 km), natomiast najmniejszy wskaźnik odnotowano w powiatach kłobuckim (9,4 km) i lublinieckim (24,1 km).

Uwagi metodologiczne

- Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym kraju.
- Dane o powierzchni jednostek podziału terytorialnego podano zgodnie z wykazami państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (PRG), prowadzonego w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii.
- **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
- **Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca.
- Ludność na 1 km² w przekroju jednostek podziału terytorialnego obliczono, w celu uzyskania dokładniejszego wyniku, na podstawie danych o powierzchni wyrażonej w hektarach.

Podstawowe pojęcia stosowane w publikacji

1. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet – 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety – 45-59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- urodzenia – według miejsca zamieszkania matki noworodka;
- zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji o zameldowaniach na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniu osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 30 czerwca.

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

- pracowników najemnych, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego na czas określony i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy;
- pracodawców i pracujących na własny rachunek, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin;
- osoby wykonujące pracę nakładczą;

- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

W opracowaniu dane o pracujących za 2022 r. są prezentowane według miejsca zamieszkania na podstawie administracyjnych źródeł danych i obejmują całą gospodarkę narodową.

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczą osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla lat 2018–2020 – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010, a od 2021 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi oraz zanieczyszczonymi wodami z zakładów górniczych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-graftowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla procesów technologicznych.

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, bądź prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu ich procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

4. **Przychodnie** podaje się łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi, łącznie z danymi o placówkach podległych resortom Ministerstwu Obrony Narodowej i Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Prezentowane dane o **praktykach lekarskich** obejmują działalności praktyk lekarskich i stomatologicznych (indywidualnych, indywidualnych specjalistycznych i grupowych), które podpisały umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia na świadczenie usług w ramach środków publicznych.

Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady udzielone w ramach praktyk i lekarzy dentyistów realizujących świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych. Porady ambulatoryjne nie uwzględniają porad lekarskich udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Dane o **aptekach** dotyczą aptek ogólnodostępnych i nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych zakładów.

Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

5. Prezentowane w dziale dane opracowano na podstawie Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w zakresie: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych).

Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepublicznej. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji i Nauki, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

Szkoły dla dzieci i młodzieży w przedstawionym układzie obejmują również szkoły specjalne. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub w zakładach opieki zdrowotnej.

Dane dotyczące **wychowania przedszkolnego oraz szkół** podano według stanu na początku roku szkolnego.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono: przedszkola, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. W zespołach wychowania przedszkolnego zajęcia są prowadzone w niektóre dni tygodnia. W punktach przedszkolnych zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

6. Za **czytelnika** (użytkownika aktywnie wypożyczającego) uważa się użytkownika zarejestrowanego, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w okresie sprawozdawczym.

Dane dotyczące liczby **obiektów i miejsc noclegowych** obejmują wszystkie obiekty czynne w dniu 31 lipca oraz obiekty nieczynne w tym dniu, ale czynne w innych dniach badanego miesiąca; przyjęto dla nich maksymalną liczbę miejsc.

Dane dotyczące turystycznej bazy noclegowej opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

7. **Mieszkanie** jest to lokal składający się z kilku lub jednej izby, łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** obejmują sieć rozdzielczą łącznie z przesyłową i dotyczą przewodów ulicznych, bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Methodological notes

- Data included in the publication - unless otherwise indicated - are given in each administrative division of the country.
- Data on the area of territorial division units are provided in accordance with the lists of the National Register of Boundaries and areas of territorial division units of the country (PRG), kept at the Head Office of Geodesy and Cartography.
- **Relative numbers (indicators, percentages)** were usually calculated on the basis of absolute data expressed with greater precision than those given in the tables.
- **When converting the data per capita (1,000 inhabitants, etc.)** as at the end of the year, the number of people actually residing as at 31 December was used, and when converting data characterizing the size of the phenomenon during the year – as at 30 June.
- Population per 1 km² in the cross-section of territorial division units was calculated, in order to obtain a more accurate result, on the basis of data on the area expressed in hectares.

Basic definitions used in publication

1. **Working age** population means the population of age and ability to work. Working age population refers to males aged 18–64, and females aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The non-working age population is defined as **the pre-working age** population, i.e. up to the age of 17 and the post-working age population, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

Data regarding **the vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- births – according to the mother’s place of permanent residence,
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Data on **internal migrations of population** were compiled on the basis of information on registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (city), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

Data on **foreign migrations of the population** for permanent residence were prepared on the basis of municipal register information on the registration of persons coming to Poland for permanent residence (immigration) and on the deregistration of persons leaving Poland abroad for permanent residence (emigration).

Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 June

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- hired workers, i.e. people employed on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election) or a service relationship for a specified or unspecified period, full-time or part-time;
- employers and self-employed persons, including contributing family workers;
- outworkers;

- members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and other cooperatives engaged in agricultural production as well as farmers' cooperatives);
- clergy fulfilling priestly obligations.

In the publication, data on employed persons for 2022 are presented according to place of residence, based on administrative data sources and cover the entire national economy.

Data on **registered unemployment** concern people registered in powiat labour offices. **Unemployed person** is a person aged 18 and more, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or if he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school, with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school as well as those studying at the stage II sectoral vocational school and post-secondary school, providing full-time, evening or weekend education) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office appropriate for their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the act.

Registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety. The unemployment rate is given considering persons employed on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for the years 2018–2020 – based on the results of the Agricultural Census 2010, and from 2021 – based on the results of the Agricultural Census 2020. Data from 2021 are not fully comparable with data for previous years.

3. Wastewater requiring treatment includes sewage discharged through a network of canals or open ditches directly into water or into the ground or into the sewage system of production units (including contaminated cooling water and contaminated water from mining plants), from other units and from households.

Data on **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal and discharged into waters or into the ground.

Data on **air pollutants emissions** concern particulates: from the fuel combustion, cement/lime and refractory materials, silicon, chemical fertilizers, carbon and graphite, soot and other types of particulate air pollution.

Data on **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons and other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

The amount of emissions from individual sources and individual types of pollutants was determined either through measurements or on the basis of calculations from the raw material and fuel balance based on pollutant emission indicators of technological processes.

Information on the amount and types of waste applies to plants that generated more than 1,000 tonnes of hazardous and non-hazardous waste per year, excluding municipal waste, or with 1 million tonnes or more of accumulated waste.

Waste recovery is understood as all activities that do not create a threat to human life, health or the environment, involving the use of waste in whole or in part, or leading to the reclamation of substances, materials or energy from waste and their use.

Waste treatment involves subjecting it to biological, physical or chemical transformation processes in order to bring it to a state that does not create a threat to human life, health or the environment.

4. **Out-patient departments** are provided together with health centers, clinics, ambulatory departments, infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories, together with data on facilities subordinated to the Ministry of National Defense and the Ministry of the Interior and Administration.

The presented data on medical practices include the activities within medical practices and dental services (individual, individual specialist and group), which signed contracts with the National Health Fund for the provision of services under public funds.

Outpatient health care consultations also includes consultations provided within the practices of doctors and dentists providing health services financed from public funds. Outpatient consultations do not include medical consultations provided in admission rooms of general hospitals.

Data on **pharmacies** concern generally available pharmacies and do not include hospital pharmacies in residential health care facilities operating for the needs of these facilities.

Data on **social welfare homes and facilities concern facilities** for which the governing bodies are: local government units, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

5. The data presented in this section was prepared on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of Education and Science in the field of: pre-school education, schools for children and youth (primary, secondary and post-secondary).

The data includes schools and facilities run by central (government) administration units, local government units (gminas, powiats and voivodships) and other legal and natural persons.

Schools and facilities may be public or non-public with the rights of a public or non-public school. A non-public school may obtain the competences of a public school if it implements the minimum curriculum and applies the principles for classifying and promoting students established by the Minister of Education and Science, enabling students to obtain official certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can only run public schools. Primary schools can only be public or non-public with the competences of a public school.

Schools for children and youth in current breakdown also include special schools. Special schools are organized for children and youth with special educational needs, including disabled youth. Education may be provided within the school system or on an individual basis. Special education takes place in independent special schools, in mainstream schools (where special sections or integrated, mainstream, therapeutic and compensatory classes are created) and in special educational and care centres or in health care facilities.

Data on **pre-primary education and schools** are provided as of the beginning of the school year.

Pre-primary education facilities include: nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. In pre-primary education units, classes are conducted on certain days of the week. At pre-primary education units, classes are conducted throughout the school year, except for breaks determined by school governing body.

6. **Library user** (user actively borrowing books) is considered a user registered in the library, who borrowed at least one volume in reported period.

Data on the number of **facilities and accommodation places** include all facilities open on 31 July and facilities closed on that day, but open on other days of the examined month; the maximum number of places was accepted for them.

Data on tourist accommodation facilities were prepared taking into account imputation for units that refused to participate in the survey.

7. **Dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Useful floor area of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchens, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

Information on **dwelling completed** concerns dwellings in newly constructed and extended buildings (in the part constituting the expansion) and obtained as a result of reconstruction of non-residential spaces.

Information on the length of **the water supply and gas network** includes distribution network together with transmission network and concerns street conduits, excluding connections leading to residential buildings and other facilities.

Information on the length of **sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network; however, they do not include sewers designed exclusively for drainage of precipitation water